Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Тернопільській області

ФОП на загальній системі: коли записувати дохід і витрати

Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Для ФОП на загальній системі оподаткування об'єктом оподаткування є чистий оподатковуваний дохід. Це різниця між загальним оподатковуваним доходом та документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю.

До витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів, належать:

·витрати на придбання сировини, матеріалів, товарів, палива, енергії, комплектуючих, запчастин, тари та інших матеріалів, які безпосередньо використовуються у господарській діяльності;

·витрати на оплату праці найманих працівників, у тому числі заробітна плата, премії, заохочення, компенсаційні та інші виплати, а також оплата робіт і послуг за цивільно-правовими договорами, обов'язкові виплати та передбачені законодавством страхові внески;

·податки і збори, пов'язані з господарською діяльністю (крім тих, що не включаються до витрат відповідно до законодавства), єдиний внесок, плата за ліцензії та інші дозвільні документи, а також роялті у випадках, передбачених законодавством;

·інші витрати, пов'язані з веденням господарської діяльності, зокрема на відрядження працівників, зв'язок, рекламу, розрахунково-касове обслуговування, оренду, ремонт та експлуатацію майна, транспортування продукції (товарів), транспортно-експедиційні та інші пов'язані з господарською діяльністю послуги, а також послуги, безпосередньо пов'язані з виробництвом товарів, виконанням робіт чи наданням послуг.

ФОП зобов'язаний вести облік доходів і витрат та мати документи, що підтверджують походження товару. Облік можна вести у паперовій або електронній формі, зокрема через Електронний кабінет.

Доходи і витрати від виробництва та продажу власної сільськогосподарської продукції обліковуються окремо від інших видів діяльності. Так само окремо ведеться облік доходів і витрат від роздрібної торгівлі пальним, алкогольними напоями та/або тютюновими виробами, якщо така торгівля здійснюється за адресою місця роздрібної торгівлі пальним.

Наказом Міністерства фінансів України від 13.05.2021 № 261 затверджено Типову форму, за якою здійснюється облік доходів і витрат фізичними особами – підприємцями і фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність (Типова форма) та Порядок ведення типової форми, за якою здійснюється облік доходів і витрат, фізичними особами – підприємцями і фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність (Порядок № 261).

Записи до Типової форми робляться на підставі первинних документів за підсумками кожного робочого дня, у якому отримано дохід або понесено витрати.
Зокрема, у графі 2 зазначається дохід від господарської діяльності – кошти, фактично отримані на поточний рахунок, у касу або готівкою, а також інші передбачені Порядком № 261 доходи.
У графі 6 відображається вартість придбаних товарно-матеріальних цінностей, які реалізовані або використані у виробництві продукції, товарів чи для надання послуг.
Отже, ФОП на загальній системі в Типовій формі відображає дохід на дату його фактичного отримання, а витрати – на дату їх фактичного понесення, на підставі відповідних первинних документів.

Субсайт ГУ ДПС у Тернопільській області: https://tr.tax.gov.ua
Фейсбук: https://www.facebook.com/tax.ternopil/
Гарячі лінії: https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html
Офіс податкових консультантів: м. Тернопіль, вул. Білецька, 1
Комунікаційна податкова платформа: tr.ikc@tax.gov.ua

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
вересень – 2026, наклад 50 прим.